

[Statsministeren.]

end det, de 122 mandater er udtryk for. To andre partier var inddraget i forhandlingerne og lå — i hvert fald under forhandlingerne — så tæt på forligspartierne i deres vurdering af, hvad der burde gøres, at væsentlige punkter i forliget har en bredere dækning, end hvad 122 mandater er udtryk for.

Jeg ved godt, det ikke er alle her i salen, der deler min glæde over, at folketinget atter har vist sig arbejdsdygtigt og i stand til at formulere et så bredt samarbejde. Både på højre- og venstrefløj her i salen har jeg mærket en tydelig skuffelse over forliget og over, at det blev slået fast, at de formastelige „gammelpartier“ virkelig var i stand til at handle.

Det er nu alligevel ikke kommet som nogen overraskelse for mig: fra begge sider — altså de yderliggående — ser man sin chance i den politiske ustabilitet og i den usikkerhed, som opstår i befolkningen, hvis folketinget ikke formår at løse de centrale problemer. Det er derfor, vi under behandlingen har hørt disse partier kritisere helt umådeholdent og køre deres egne yderliggående og urealistiske forslag i stedet for at gå ind i en alvorlig drøftelse af opgaverne og af de løsninger, vi nu skal stemme om.

Men det kan kun være til gavn for dansk folkestyre, at vælgerne i disse dage har set, hvor de kan finde den arbejdsduelige del af folketinget, men også hvor de ikke kan finde den.

Fortsat usikkerhed, fortsat tvivl er jo den bedste arbejdsmark for de yderliggående partier og grupper. Jeg vil oprigtig håbe, at det ikke må lykkes for dem. Det, vi nu gennemfører, giver dansk produktion og beskæftigelse et ganske godt skub fremad, men det er af afgørende betydning, netop at der i erhvervslivet og i befolkningen er tillid til dette.

Det er uden for diskussion, at vi alle kan have noget at kritisere ved dette forlig: det kan vi herinde, og det kan man også ude i befolkningen. Nogle mener, at forliget havde været stærkere, hvis det havde f. eks. en lettelse af jordskatten med, andre mener, at det havde været en god og stærk ting, hvis der også havde været en ØD-ordning med osv.

Det giver mig i øvrigt anledning til at

gøre en enkelt replik til en enkelt af de talere og de indlæg, der har været her. Det er til hr. Brusvang. Hr. Brusvang sagde, at der ikke fra regeringens side var gjort noget forsøg på at presse ØD ind i forhandlingerne. Det er rigtigt, vi mener nemlig, at det ville have vanskeliggjort forhandlingerne, så realpolitisk indstillede er vi naturligvis.

Men jeg vil gerne benytte lejligheden til at oplyse, at regeringen i nogen tid har overvejet betimeligheden af at nedsætte en kommission, der kan undersøge og vurdere en række af de spørgsmål, som nu engang er opstået i forbindelse med ideen om økonomisk demokrati. Det er muligt, at det store forlig, der nu er lavet, giver en rimelig baggrund for en sådan kommission og dets arbejde, naturligvis ikke for at begrave denne sag, men derimod for at modne den, således at konkrete, første skridt kan ske inden for en rimelig tid.

Men som sagt, forliget er et resultat af samarbejde, og hver for sig har partierne bøjet sig mod hinanden. Det, der nu er brug for, er, at forskellige grupper i befolkningen handler i samme ånd. Virkningerne af dette forlig må blive så gode som overhovedet muligt og kan blive det, hvis befolkningen også erkender det. Det betyder, at hver især må påtage sig de små vanskeligheder, som nu engang pålægges. Jeg tænker f. eks. her på, at der er besværligheder ved, at man gennemfører en særlig og midlertidig moms-nedsættelse. Det lægger en ekstra arbejdsbyrde på virksomhederne, og det gælder nok ikke mindst de mindre handlende og håndværkere.

Vi har faktisk fra regeringens side bestræbt os på at mindske byrderne ved denne midlertidige lettelse mest muligt, men er det alligevel ikke netop for disse virksomheder af stor værdi at få den faldende linje i omsætningen brudt, er det ikke noget, der klart opvejer de små ulemper, der i øvrigt kan være?

Forliget vender sig også med en appel til lønmodtagerne og deres organisationer. Den moms-nedsættelse, vi nu giver i 5 måneder, giver en effektiv forhøjelse af realindkomsterne, en forbedring, som ikke mindst kommer de lavest lønnede og pensionisterne, som af naturlige grunde bruger praktisk taget hele deres indkomst, til gode. Derfor er der en baggrund for at være tilbagehol-